

STANOWISKO
Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej
z dnia 10 września 1999 r.

w sprawie finansowania Inspekcji Weterynaryjnej

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna stwierdza, że w 1999r. w Powiatowych Inspektoratach Weterynarii występuje drastyczny brak środków finansowych na pokrycie wydatków na wynagrodzenia i działalność w dziale 40 rozdział 4013. Niedobory finansowe obejmują praktycznie wszystkie paragrafy i wynoszą szacunkowo 50 % rocznych potrzeb budżetowych.

Statystycznie istotna ilość Powiatowych Inspektoratów Weterynarii w Polsce nie posiada już dziś środków na funkcjonowanie do końca bieżącego roku. W sprawozdaniach budżetowych nie uwzględnia się zaległości z roku 1998r., jako że ta część dotacji nie miała pokrycia w tegorocznym budżecie i wydatki nie są realizowane lub są realizowane po dokonaniu przesunięć między paragrafami. Próby interwencji ze strony powiatowych inspektoratów weterynarii i powiatowych władz samorządowych pozostają bez odpowiedzi.

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna zdecydowanie podkreśla, że ponad 85 % zadań w Inspekcji Weterynaryjnej wynikających z ustawy z dnia 24 kwietnia 1997r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz.U. Nr 60, poz.369, zm.z 1998r. Nr 106, poz.668) jest przypisana Powiatowym Inspektoratom Weterynarii. Powiatowi Lekarze Weterynarii odpowiadają także organizacyjnie i merytorycznie za dostosowanie do nowego ustawodawstwa, zgodnie ze standardami Unii Europejskiej, zakładów przetwórczych przemysłu środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego i producentów surowców dla tego przemysłu.

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna pragnie zauważyć, że po przeprowadzeniu reformy administracyjnej zmieniła się struktura zatrudnienia w Inspektoratach Weterynarii. Wśród zatrudnionych w Powiatowych Inspektoratach Weterynarii 90 % stanowią lekarze weterynarii, co przy utrzymaniu wartości etatu kalkulacyjnego, rzutuje na zarobki. Dlatego też między innymi w zdecydowanej większości Powiatowych Inspektoratów nie dokonano regulacji płac, a znowelizowane przepisy płacowe stały się martwe. Nie można też dostosować stanu zatrudnienia do wymogów statutowych, określonych przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Przyczyną tego stanu rzeczy jest brak środków finansowych.

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna pragnie zauważyć, że w znacznie lepszej sytuacji znajdują się Wojewódzkie Inspektoraty Weterynarii, zwłaszcza jeśli chodzi o środki finansowe na płace.

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna pragnie zwrócić uwagę, że przy opracowywaniu budżetu na 2000 rok winna być dokonana analiza realnych potrzeb Powiatowych Inspektoratów Weterynarii i dokonana korekta rozdziału środków, a także winno nastąpić przesunięcie środków finansowych i etatów z Wojewódzkich Inspektoratów na rzecz Inspektoratów Powiatowych do wysokości 75% w dziale 40, rozdział 4013. W Wojewódzkich Inspektoratach Weterynarii pozostało dość dużo etatów kalkulacyjnych w stosunku do zadań określonych w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z 28 grudnia 1998r. (Dz.U. z 1999r. Nr 1, poz.3).

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna podkreśla, że w wielu Wojewódzkich Inspektoratach Weterynarii istnieje rezerwa zatrudnienia pracowników m.in. personelu pomocniczego, która powstała kosztem pracowników działalności podstawowej w Inspektoratach Powiatowych.

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna uważa, że regulaminy organizacyjne niektórych Wojewódzkich Inspektoratów Weterynarii nie są zgodne z w/w rozporządzeniem.

Z informacji napływających do Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej wynika, że najgorsza sytuacja finansowa wystąpiła w województwach Lubuskim, Podkarpackim, Opolskim, Śląskim, Kujawsko-Pomorskim, Łódzkim, Warmińsko-Mazurskim oraz Zachodniopomorskim.

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna zwraca uwagę, że w całym kraju wystąpił brak środków w dziale 40, rozdział 4404 na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt. Między innymi spowodowało to, że niektóre województwa były zmuszone ograniczyć lub nie podjęte zostały badania monitorowe bydła w kierunku gruźlicy, brucelozy i białaczki.

W wielu województwach dotychczas nie wypłacono lekarzom weterynarii współpracującym z Inspekcją, należnego wynagrodzenia za badania wykonane przez nich w 1998 roku.

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna sugeruje, że w/w środkami w budżecie na 2000 rok powinni zarządzać Powiatowi Lekarze Weterynarii ponieważ oni realizują zadania związane ze zwalczaniem chorób i odpowiadają za bezpieczeństwo epizootyczne. Ograniczenie ich samodzielności finansowej w tym zakresie jest niezgodne z ustawą z 24 kwietnia 1997r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej.

Obecna trudna sytuacja finansowa grozi w konsekwencji nie wykonaniem przez Inspekcję Weterynaryjną zadań ustawowych, a także wymagań związanych z akcesją Polski do Unii Europejskiej oraz pojawiających się zagrożeń wynikających z międzynarodowego obrotu zwierzętami, artakułami pochodzenia zwierzęcego i środkami żywienia zwierząt. Wywołuje ona uzasadnione niezadowolenie pracowników Inspekcji w związku z niskimi wynagrodzeniami, pogłębione formalnymi naciskami Głównego Lekarza Weterynarii na likwidację możliwości dodatkowego zarobkowania bez perspektywy rekompensaty w zarobkach.

Krajowa Rada Lekarsko-Weterynaryjna ocenia, że w budżecie 2000 w dziale 40, rozdział 4404 dla Powiatowych Inspektoratów Weterynarii winno znaleźć się 29.000.000 PLN, natomiast w dziale 40, rozdz.4013 wysokość środków na etat winna wynosić 29.000 PLN.

SEKRETARZ
Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej
Zbigniew Jarocki

PREZES
Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej
Dariusz Winięcki

Dobiega końca reforma inspekcji weterynaryjnej rozpoczęta wejściem w życie ustawy z 24 kwietnia 1997r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej i dostosowaniem organizacyjnym Inspekcji do zmian administracyjnych kraju. Przeniesienie podporządkowania powiatowych inspektoratów weterynarii do samorządu powiatowego i przerwanie bezpośrednich więzów administracyjnych z wojewódzkim szczeblem inspekcji odkryło zalety i wady prawnych i finansowych podstaw działania.

Powiatowi lekarze weterynarii i kierowane przez nich inspektoraty szybko adaptowali się do nowych okoliczności. Działanie przy braku wielu uregulowań prawnych lub uregulowań wadliwych albo wprowadzanych "w biegu" a także przy niskich budżetach - nie dają podstaw do wykonania spoczywających na inspektoratach zadań. Wspomnieć też trzeba istotne ze względów planowania budżetowego opóźnienie ukazania się przepisów dotyczących zasad wykorzystania dotacji budżetowej. Ten ostatni czynnik zaważy jeszcze w drugim półroczu, gdyż nastąpiły zmiany w strukturze dotacji w porównaniu do roku ubiegłego, polegające na przesunięciu ciężaru finansowania niektórych pozycji z "dotacji" do budżetów powiatowych inspektoratów weterynarii.

Niedobory budżetów powiatowych inspektoratów weterynarii obejmują praktycznie wszystkie paragrafy. Ujawniły się niedostatki planowania budżetu z roku ubiegłego. Fundusz płac oparty o etaty kalkulacyjne został niedoszacowany. Zmianie uległa struktura zatrudnienia w powiatowych inspektoratach weterynarii. Liczba lekarzy weterynarii w stosunku do pozostałych pracowników charakteryzuje się wskaźnikiem odwrotnym niż wcześniej miało to miejsce w wojewódzkich inspektoratach weterynarii. Znalazło to wyraz w niemożności przeprowadzenia właściwych regulacji płacowych. Nowy przepis o wynagrodzeniach dający lekarzom weterynarii możliwości wyższych wynagrodzeń - przy braku środków - jest prosto martwy. Wywołuje to niezadowolenie wśród pracowników Inspekcji, pogłębione formalnymi naciskami Głównego Lekarza Weterynarii na likwidację możliwości dodatkowego zarobkowania bez perspektywy rekompensaty w wynagrodzeniach.

Nie do końca przerwane zostały nici powiązań województwo-powiat. Ogranicza to samodzielność Powiatowych Lekarzy Weterynarii mimo, że ponoszą oni pełną odpowiedzialność za wykonanie zadań ustawowych.

Występują naciski władz powiatowych, które dotychczas nie mają powiatowych inspektoratów weterynarii, do ich tworzenia na bazie środków powiatów które obsługują ich teren.

Wiele problemów szczególnie organizacyjnych wiąże się z poleceniem tworzenia kont specjalnych. Ujawniły się niedostatki zapisu ustawowego w tej mierze, a zwłaszcza formuła art.45 ustawy z 24 kwietnia 1997r.